

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Техніко-економічний аналіз заходів у сфері професійної діяльності»

обов'язкова професійна

(обов'язкова загальна або обов'язкова професійна, або вибіркова)

за освітньо-професійною програмою – Управління у сфері цивільного захисту; Управління піротехнічними роботами та протимінною діяльністю підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у галузі знань К Безпека та оборона за спеціальністю К10 Цивільна безпека

за освітньо-професійною програмою – Охорона праці підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у галузі знань J Транспорт та послуги за спеціальністю J4 Охорона праці

Рекомендовано кафедрою управління у сфері цивільного захисту на 2025- 2026 навчальний рік
Протокол від «21» серпня 2025 року № 1

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни «Техніко-економічний аналіз заходів у сфері професійної діяльності»

2025 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Техніко-економічний аналіз заходів у сфері професійної діяльності» забезпечує формування у здобувачів здатності комплексно оцінювати ефективність управлінських рішень та інноваційних проєктів з урахуванням економічних, ресурсних і соціально-екологічних чинників.

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Техніко-економічний аналіз заходів у сфері професійної діяльності» дають змогу здобувачеві вищої освіти з'ясувати зміст економічних відносин, специфіку дії економічних законів та закономірностей у сфері цивільного захисту.

Інформація про науково-педагогічного(них) працівника(ів)

Загальна інформація	Кришталь Тетяна Миколаївна, професор кафедри управління у сфері цивільного захисту ННІ цивільного захисту, доктор економічних наук, професор
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, кабінет № 129.
E-mail	kryshtal_tetiana@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	організаційно-управлінські та економіко-правові відносини в діяльності органів і підрозділів цивільного захисту; регіональна економіка; національна безпека;
Професійні здібності	інноваційний підхід до розвитку професійних знань та навичок, постійне самовдосконалення, значний досвід науково-педагогічної роботи, педагогічний такт, здатність пов'язати навчальний предмет з професійною діяльністю
Наукова діяльність за освітнім компонентом	Доктор економічних наук Участь у науково-дослідних роботах, конференціях, наукових семінарах, публікація результатів наукових досліджень у вітчизняних та зарубіжних виданнях

Час та місце проведення занять з дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру згідно графіку консультацій з 15:00 до 16:00 в аудиторії № 129. В разі потреби здобувача отримати додаткову консультацію – час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти комплексу теоретичних знань і умінь необхідних для розробки та прийняття обґрунтованих рішень щодо найбільш раціонального використання матеріальних, людських та фінансових ресурсів в сфері професійної

діяльності. Важливим завданням техніко-економічного аналізу є формування наукового економічного мислення та аналітичного мислення, необхідного для ухвалення стратегічних і тактичних рішень, розуміння змісту основних економічних категорій та оволодіння студентами методами економічного аналізу.

Вивчення цієї дисципліни дозволить не тільки оволодіти різними методами економічного аналізу, але й розвинути навички здійснення аналізу реальних економічних процесів та приймати обґрунтовані рішення у сфері професійної діяльності.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти
	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	обов'язкова професійна
Навчальний рік	1-й
Семестр(и)	1-й
Обсяг дисципліни:	
- в кредитах ЄКТС	3
- загальна кількість годин	90
- кількість модулів	1
Розподіл часу за навчальним планом (в годинах):	
- лекції	6
- практичні заняття	-
- семінарські заняття	2
- лабораторні заняття	-
- курсовий проект (робота)	-
- інші види занять	-
- самостійна робота	72
- індивідуальні завдання (науково-дослідне)	10
Форма підсумкового контролю	
(курсова робота (курсний проект); диференційований залік; іспит)	іспит

Передумови для вивчення дисципліни

Вивчення навчальних дисциплін: «Теорія прийняття управлінських рішень», «Організація досліджень у сфері професійної діяльності».

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми Управління у сфері цивільного захисту, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Розробляти і реалізовувати соціально-значущі проекти у сфері цивільної безпеки та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, технічних та правових аспектів	ПРН 4
Розробляти, обґрунтовувати та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки	ПРН 5
Здійснювати техніко-економічні розрахунки заходів у сфері професійної діяльності	ПРН 8
Здійснювати стратегічне управління на національному, регіональному та місцевому рівнях, застосовуючи методи стратегічного планування, реалізації стратегій та оцінювання їх економічності, ефективності та результативності.	ПРН 21

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	ЗК4
Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності	ПК 1
Здатність до проведення техніко-економічного аналізу, оцінювання ризиків, комплексного обґрунтування проектів, планів, рішень, їх реалізації у сфері цивільного захисту	ПК 3
Здатність до створення і реалізації інноваційних продуктів і заходів у сфері професійної діяльності	ПК 5
Здатність до практичної реалізації управлінських рішень з питань цивільного захисту, спрямованих на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій.	ПК 15

Відповідно до освітньої програми Управління піротехнічними роботами та протимінною діяльністю, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання

Програмні результати навчання	ПРН
Розробляти і реалізовувати соціально-значущі проекти у сфері цивільної безпеки та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних,	ПРН 4

економічних, технічних та правових аспектів	
Розробляти, обґрунтовувати та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки	ПРН 5
Здійснювати техніко-економічні розрахунки заходів у сфері професійної діяльності	ПРН 8

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності (загальні та професійні)	ЗК, ПК
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	ЗК4
Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності	ПК 8
Здатність до превентивного і оперативного (аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності.	ПК 9
Здатність до проведення техніко-економічного аналізу, оцінювання ризиків, комплексного обґрунтування проектів, планів, рішень, їх реалізації у сфері цивільного захисту	ПК 10
Здатність до створення і реалізації інноваційних продуктів і заходів у сфері професійної діяльності	ПК 12

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО_МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ЗАХОДІВ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Теоретичні основи економічного аналізу.

Сутність, предмет і завдання економічного аналізу. Основні принципи та функції економічного аналізу. Класифікація видів економічного аналізу.

Поняття та види техніко-економічного аналізу. Принципи техніко-економічного аналізу. Необхідність техніко-економічного аналізу заходів у сфері професійної діяльності.

Класифікація методів економічного аналізу. Способи і прийоми економічного аналізу. Методичні етапи аналітичної роботи.

Тема 2. Аналіз фінансового забезпечення заходів у сфері цивільного захисту.

Сутність та види фінансів. Фінансова система України. Фінансове забезпечення заходів у сфері цивільного захисту. Принципи та організація фінансового забезпечення органів та підрозділів ЦЗ. Аналіз кошторисно-бюджетного фінансування. Аналіз джерел фінансування органів та підрозділів ЦЗ.

Поняття фінансового аналізу. Суб'єкти фінансового аналізу. Мета фінансового аналізу. Основні напрямки фінансового аналізу. Аналіз фінансового стану бюджетної організації. Показники результативності діяльності бюджетних установ.

Тема 3. Аналіз матеріально-технічного забезпечення заходів у сфері цивільного захисту.

Організаційно-правові засади матеріально-технічного забезпечення заходів у сфері цивільного захисту. Поняття матеріального та технічного забезпечення. Основні засади матеріально-технічного забезпечення та логістики в підрозділах ДСНС. Організація продовольчого забезпечення в органах та підрозділах ДСНС України. Особливості та проблеми матеріально-технічного забезпечення, які виникли в умовах воєнного стану. Організація поставок гуманітарної допомоги на території України в умовах воєнного стану.

Тема 4. Аналіз створення та використання резервного фонду для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Поняття резервного фонду, його структура. Види матеріальних резервів, що використовуються для запобігання ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків. Порядок створення та використання матеріальних резервів. Створення та функціонування резервного фонду бюджету. Умови виділення коштів з резервного фонду бюджету. Порядок подання та розгляду звернень про виділення коштів з резервного фонду бюджету.

Тема 5. Техніко-економічний аналіз обліку та використання основних фондів установи.

Поняття бухгалтерський облік та його завдання в бюджетних установах. Методи бухгалтерського обліку.

Фонди державного підприємства. Їх структура. Виробничі та невиробничі основні фонди. Відмінності між основними та оборотними фондами. Оборотні засоби та їх класифікація. Вартісна оцінка основних фондів. Поняття знос і амортизація основних фондів. Фізичний і моральний знос. Аналіз структури і динаміки основних фондів. Порядок обліку, відчуження та списання матеріальних ресурсів у ДСНС України. Особливості отримання, використання, обліку та звітності благодійної (гуманітарної) допомоги підрозділами ДСНС під час воєнного стану.

Тема 6. Аналіз грошового та соціального забезпечення персоналу служби цивільного захисту.

Поняття. «заробітна плата», оплата праці в бюджетних установах. Аналіз тарифної системи оплати праці. Система оплати праці персоналу ДСНС України. Структура грошового забезпечення особового складу органів і підрозділів ЦЗ. Умови та порядок виплати грошового забезпечення. Особливості преміювання осіб рядового і начальницького складу в системі ДСНС України.

Загальні засади соціального захисту громадян України. Поняття соціальних гарантій та соціальних стандартів. Право на соціальний захист співробітників органів та підрозділів служби цивільного захисту. Аналіз складових соціального захисту осіб рядового і начальницького складу в системі ДСНС України.

Тема 7. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів.

Поняття та оцінка кадрового потенціалу. Формування та розвиток кадрового потенціалу. Аналіз і оцінювання трудових ресурсів бюджетної установи. Основні етапи аналізу трудових ресурсів. Аналіз забезпечення установи трудовими ресурсами. Аналіз руху трудових ресурсів. Методика проведення аналізу продуктивності праці.

Тема 8. Аналіз економічних наслідків надзвичайних ситуацій.

Оцінка збитків від наслідків надзвичайних ситуацій. Класифікація збитків від наслідків надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. Розрахунок збитків від різних видів наслідків надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. Збитки від пожеж. Визначення прямих та побічних збитків від пожеж.

Тема 9. Оцінка ефективності заходів у сфері професійної діяльності

Поняття та види ефективності. Показники економічної ефективності та їх аналіз. Ефективність використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення діяльності підрозділів ЦЗ. Оцінка ефективності основних заходів у сфері цивільного захисту.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (заочна (дистанційна) форма):

Назви модулів та тем	Кількість годин за формами навчання						
	усього	у тому числі					
		лекції	семінарські заняття	практичні заняття	лабораторні заняття (інші види занять)	самостійна робота	Поточний контроль
3- й семестр							
Модуль 1 Змістовні характеристики організації роботи з персоналом							
Тема 1. Теоретичні основи економічного аналізу	9	2				7	
Тема 2. Аналіз фінансового забезпечення заходів у сфері цивільного захисту	9	2				7	
Тема 3. Аналіз матеріально-технічного забезпечення заходів у сфері цивільного захисту	9					9	
Тема 4. Аналіз створення та	10	2				8	

використання резервного фонду для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій							
Тема 5. Техніко-економічний аналіз обліку та використання основних фондів установи	9	1				8	
Тема 6. Аналіз грошового та соціального забезпечення персоналу служби цивільного захисту	9					9	
Тема 7. Аналіз ефективності використання трудових ресурсів.	8					8	
Тема 8. Аналіз економічних наслідків надзвичайних ситуацій.	8					8	
Тема 9. Оцінка ефективності заходів у сфері професійної діяльності	9	1				8	
Підсумкова модульна (контрольна) робота	10					10	
Разом за модулем 1	90	6	2	-	-	82	
Разом	90	6	2	-	-	82	

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Індивідуальні завдання виконуються здобувачами під час самостійної роботи. Формами виконання індивідуальних завдань є: написання рефератів, розробка презентацій, виконання контрольної роботи (для здобувачів заочної форми навчання), підготовка результатів власних досліджень у формі тез доповідей та участь в науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань:

1. Організація публічних закупівель в системі ДСНС.
2. Аналіз забезпеченості підрозділів ЦЗ основними фондами.
3. Аналіз обліку основних засобів підрозділів цивільного захисту.
4. Знос (амортизація) та вибуття основних засобів з підрозділу цивільного захисту.
5. Аналіз використання матеріальних ресурсів підрозділів цивільного захисту.
6. Аналіз ефективності використання персоналу органів і підрозділів цивільного захисту.
7. Розрахунок збитків від різних видів наслідків надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру.
8. Аналіз економічних наслідків НС природного характеру.
9. Аналіз економічних наслідків НС техногенного характеру.
10. Аналіз збитків від пожеж та їх розрахунок.

11. Аналіз гарантій соціального захисту особового складу органів і підрозділів цивільного захисту.

12. Економічна ефективність основних заходів у сфері цивільного захисту.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах:** навчальні заняття: лекції та семінарські заняття, виконання індивідуальних завдань, консультації, контрольні заходи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються такі **методи навчання і викладання:**

- методи навчання за джерелами набуття знань: словесні методи навчання (лекція, пояснення, бесіда); наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація, спостереження);

- методи навчання за характером логіки пізнання: аналітичний; синтетичний; індуктивний; дедуктивний;

- методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається: проблемний виклад; частково-пошуковий; дослідницький;

- інноваційні методи навчання: робота з навчально-методичною літературою та відео метод; інтерактивні методи; методи організації навчального процесу, що формують соціальні навички;

- науково-дослідна робота;

- самостійна робота.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: іспит, стандартизовані тести, опитування та дискусійні обговорення; реферати (тези доповіді); есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень; виступи на наукових заходах.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться у формі фронтального та індивідуального опитування, виконання письмових завдань, аналізу проблемних ситуацій, проведення тестування, дискусій, презентації власних досліджень, виконання контрольної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі: екзамену.

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якого є:

- *екзамен:*

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	KP	Підсумко вий	Сума балів за
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----------------	------------------

										контроль (екзамен)	дисципліну
до 2	до 2	до 2	до 4	до 2	до 2	до 2	до 2	до 2	до 50	до 30	100

**Таблиця відповідності результатів оцінювання знань з
навчальної дисципліни за різними шкалами**

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	4-бальна шкала
90–100	A	відмінно
80–89	B	добре
65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

Поточний контроль.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набуття навичок під час виконання відповідних завдань.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті:

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 7 балів):

4 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, граматично і стилістично без помилок оформлений матеріал;

3 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

2 бали – завдання виконане частково, у відповіді допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

1 бал – завдання виконане частково, у відповіді допущені значні граматичні чи стилістичні помилки;

0 балів – завдання не виконане або порушено норми академічної доброчесності.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, використання літератури та знання положень нормативно-правових актів, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Оцінювання тестового завдання.

Вага одного правильно вирішеного тестового запитання складає 1

бал. Тестове завдання зараховано, якщо студент надав 50% і більше правильних відповідей.

Критерії оцінювання самостійно опрацьованого матеріалу:

3 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни, граматично і стилістично без помилок оформлений матеріал;

2 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;

1 бал – завдання виконане частково, у відповіді допущені значні граматичні чи стилістичні помилки;

0 балів – завдання не виконане або порушено норми академічної доброчесності.

Контрольна робота (заочна форма навчання)

Критерії оцінювання контрольної роботи:

41-50 балів – контрольна робота виконана в повному обсязі, здобувач повністю володіє навчальним матеріалом за темою завдання;

31-40 балів – робота виконана в обсязі до 90%, але допущені незначні помилки, здобувач володіє навчальним матеріалом;

21-30 балів – робота виконана в обсязі до 70% від загального обсягу, здобувач на достатнім рівні розуміє зміст навчального матеріалу але має деякі труднощі в поясненні окремих частин роботи;

10-20 балів – обсяг виконаних завдань по роботі становить до 50% від загального обсягу, здобувач допускає суттєві помилки у відповіді на питання за темою роботи чи не дотримано правил академічної доброчесності;

9-0 балів – здобувач виконав роботу менше ніж на 40% від загального обсягу або робота виконана не по варіанту чи не дотримано правил академічної доброчесності.

Підсумковий контроль.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену:

1. Визначте предмет курсу «Техніко-економічний аналіз заходів у сфері професійної діяльності», його мету та завдання.
2. Зміст економічного аналізу, його мета, об'єкти та суб'єкти.
3. Принципи та функції економічного аналізу.
4. Поняття техніко-економічного аналізу та його роль в професійній діяльності.
5. Види економічного аналізу.
6. Метод економічного аналізу та його характерні особливості
7. Методичні етапи аналітичної роботи.
8. Класифікація прийомів техніко-економічного аналізу.
9. Прийом порівняння показників і його основні форми.

10. Деталізація економічних показників як прийом економічного аналізу.
11. Балансовий прийом економічного аналізу.
12. Спеціальні прийоми економічного аналізу.
13. Обґрунтуйте принципи і порядок фінансування органів і підрозділів ЦЗ.
14. Сутність і види фінансів.
15. Зміст фінансового аналізу, його предмет та напрямки.
16. Розпорядники бюджетних коштів, їх завдання та види в системі ДСНС.
17. Дайте визначення поняттю «кошторис» та назвіть його складові.
18. Види кошторисів у системі ДСНС України.
19. Проаналізуйте джерела фінансування служби цивільного захисту.
20. Розкрийте відмінності фінансування заходів щодо запобігання виникнення та ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій залежно від їх рівня.
21. Поняття резервного фонду, його структура.
22. Охарактеризуйте структуру державного матеріального резерву.
23. Види матеріальних резервів, що використовуються для запобігання ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного, природного характеру та їх наслідків.
24. Підготовка та прийняття рішення про виділення коштів з резервного фонду бюджету.
25. Напрями та умови використання коштів з резервного фонду державного та місцевого бюджету.
26. Призначення резервного фонду КМУ та порядок використання його коштів.
27. Опишіть алгоритм подання та розгляду звернень про виділення коштів з резервного фонду бюджету.
28. Організація продовольчого забезпечення в органах та підрозділах ДСНС України.
29. Особливості та проблеми матеріально-технічного забезпечення, які виникли в умовах воєнного стану.
30. Організація поставок гуманітарної допомоги на території України в умовах воєнного стану.
31. Визначте поняття «заробітна плата» та обґрунтуйте її структуру.
32. Структура грошового забезпечення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.
33. Охарактеризуйте порядок виплати грошового забезпечення особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.

34. Проаналізуйте порядок нарахування та виплати надбавки за вислугу років особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.

35. Обґрунтуйте порядок нарахування та виплати посадових окладів та окладів за спеціальними званнями особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.

36. Охарактеризуйте порядок виплати надбавки за спортивні звання та надбавки за службу в умовах режимних обмежень особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.

37. Визначте порядок нарахування та виплати надбавки за особливості проходження служби.

38. Проаналізуйте порядок преміювання осіб рядового і начальницького складу органів і підрозділів ЦЗ.

39. Порядок виплати доплати за науковий ступінь та вчене звання особам рядового і начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту.

40. Порядок виплати надбавки за кваліфікацію та надбавки за кваліфікаційну категорію.

41. Грошове забезпечення слухачів, курсантів, докторантів та ад'юнктів.

42. Порядок виплати грошового забезпечення за час хвороби та за час відпустки.

43. Порядок виплати матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань та матеріальної допомоги на оздоровлення при наданні щорічної основної відпустки особам рядового і начальницького складу ДСНС України.

44. Розкрийте зміст поняття «соціальний захист». Основні види соціального захисту особового складу органів і підрозділів ДСНС України.

45. Проаналізуйте основні державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії.

46. Державна фінансова й матеріальна допомога особовому складу органів і підрозділів ДСНС України.

47. Поняття «пенсія». Види державних пенсій в Україні.

48. Розміри пенсій за вислугу років особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.

49. Визначте умови призначення пенсій по інвалідності особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.

50. Медичне забезпечення осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту та членів їх сімей.

51. Необхідність та умови обов'язкового особистого страхування працівників відомчої та місцевої пожежної охорони.

52. Поняття та склад матеріальних ресурсів.
53. Матеріально-технічне забезпечення підрозділів цивільного захисту.
54. Завдання, об'єкти та етапи аналізу використання матеріальних ресурсів.
55. Аналіз матеріального забезпечення дій у зоні НС.
56. Система показників використання матеріальних ресурсів.
57. Дайте визначення фондів державного підприємства. Структура фондів державного підприємства.
58. Оборотні засоби підприємства (організації, установи) та їх класифікація.
59. Основні фонди підприємства та їх структура.
60. Оцінка основних фондів підприємства.
61. Розкрийте поняття «знос основних фондів». Види зносу. Амортизація.
62. Поняття та завдання бухгалтерського обліку в системі ДСНС.
63. Поняття та класифікація збитків від надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру.
64. Визначення збитків за типами надзвичайних ситуацій.
65. Визначте порядок розрахунку збитків від надзвичайних ситуацій.
66. Як визначається розмір збитків від втрати життя та здоров'я населення?
67. Економічні наслідки збитків від пожеж.
68. Визначення прямих та побічних збитків від пожеж.
69. Оцінка економічної ефективності заходів у сфері професійної діяльності.
70. Показники економічної ефективності та їх аналіз.

Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованими джерелами, обов'язкове виконання самостійних завдань, наданих викладачем, якісне і своєчасне виконання завдань.
2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).
3. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни або в журналі обліку навчальних занять взводу (групи).
4. Користуватися мобільними пристроями під час заняття дозволяється тільки з дозволу викладача і тільки з навчальною метою.
5. При виконанні індивідуальної (самостійної) роботи здобувач зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності. При

виконанні індивідуальної (самостійної) роботи до захисту допускаються роботи, що містять не менше 50 % оригінального тексту при перевірці на плагіат. У разі виявлення фактів порушення політики здобувач несе відповідальність згідно «Кодексу академічної доброчесної НУЦЗ України».

Рекомендовані джерела інформації

Література

1. Державне регулювання соціальної політики у сфері цивільного захисту: колективна монографія / [за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. Кришталь, д-ра іст. наук, проф. Т. Чубіної]. – Черкаси: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2021. – 330 с.
2. Тетяна Кришталь, Кирило Пасинчук, Юрій Горбаченко, Ольга Мельник, Сергій Тарасов. Довідник з питань реалізації права соціального захисту осіб рядового та начальницького складу служби цивільного захисту. – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2022. – 191 с.
3. Білека А. А., Кришталь Т. М. Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання з навчальних дисциплін, які викладаються на кафедрі управління у сфері цивільного захисту, для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівня вищої освіти. – Черкаси: ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ, 2023. – 19 с.
4. Кришталь Т. М. Правові аспекти виплати грошового забезпечення сім'ям співробітників служби цивільного захисту під час дії правового режиму воєнного стану / Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми правової системи України»: 14–15 груд. 2023 р. [Електронний ресурс] / упоряд.: І. Стадник, С. Юрко, Л. Тептюк; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2023. – 112 с. – С.10-12.
5. Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз: навч. посібник. Одеса: ППЦ «Белка». 2020. 240 с.
6. Дії підрозділів ДСНС України в умовах воєнного стану: навч. посібник / За заг. ред. професора М. Ковалю. – Львів: ЛДУ БЖД, 2023. – 306с.
7. Економічний аналіз: Навч. посібник. За ред. Волкової Н. А. / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко та ін. – Одеса: ОНЕУ, ротاپринт. – 2015. – 310с.
8. Економічний аналіз: Навчальний посібник / Паланюк Н. А., Петренко В. Г. – К.: Аграрна освіта, 2010. – 252 с.
9. Національна економіка: навчальний посібник (у рисунках, схемах і таблицях) / О. І. Котикова, О. А. Горобченко, Т. Г. Олійник, І. Г. Крилова, І. О. Мельник, О. А. Купчишина. – Миколаїв : Іліон, 2020. – 196 с.
10. Назарова К. О., Кумченко Т. А. Аналіз діяльності бюджетних установ: Навч. посібник / Київський національний торговельно-економічний ун-т/ Г. О. Кравченко (заг.ред.). – К.: КНТЕУ, 2006.
11. Облік в бюджетних установах: Навч. посіб. / К. В. Безверхий. – Київ: «Центр учбової літератури», 2020. – 312 с.

12. Паршин Ю.І., Паршина О.А. Основи економічного аналізу: Навч. посібник. Дніпро: «ФОП Дробязко С.І.», 2020. 180 с.

13. Сарапіна О. А. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / О. А. Сарапіна, Т. А. Пінчук, Н. Я. Стефанович. – Херсон: Вишемирський В. С., 2013. – 313 с.

14. Сучасні проблеми розвитку економічного аналізу як інструменту ефективності діяльності: [монографія]/ за ред. Волкової Н. А. – Одеса, ОДЕУ, ротапринт, 2012.– 236 с.

15. Техніко-економічний аналіз. Конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Управління та наглядова діяльність у сфері охорони праці та цивільної безпеки» спеціальність «К10 Цивільна безпека» / Укл.: Е. М. Забарна. – Одеса: Одеська політехніка, 2025. – 93 с.

16. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств міського господарства: підручник / В. О. Костюк; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 233 с.

17. Фінанси бюджетних установ: навч. посіб. / Н. А. Дехтяр, О. В. Дейнека, О. В. Люта, Н. Г. Пігуль; за заг. ред. Н. А. Дехтяр. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 229 с.

18. Ярова В.В., Велієва В.О. Теорія економічного аналізу: навч. посібник. Харків. ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. 2021. 115 с.

Основні нормативно-правові акти

1. Конституція України: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

2. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI.

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 р. № 1052 «Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій».

4. Закон України «Про запобігання корупції» Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 49, ст.2056.

5. Закон України від 09. 08. 2023 р. № 3310-IX «Про державні резерви».

6. Закон України від 25.12.2015 р. «Про публічні закупівлі».

7. Закон України захисту від 8 липня 2022 року № 2379-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо соціального захисту осіб рядового й начальницького складу та умов проходження служби цивільного».

8. Закон України «Про оплату праці» від 24.03.1995 № 108/95-ВР.

9. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, NN 49-51, ст.376.

10. Закон України від 22 жовтня 1999 року № 1192-XIV «Про гуманітарну допомогу».

11. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 48, ст.409.

12. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1999, N 40, ст.365.

13. Закон України «Про страхування» Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 18, ст. 78.

14. Закон України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, N 29, ст.399.

15. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 50, № 50-51. – Ст. 572.

16. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.

17. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.

18. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. № 415 «Про затвердження Порядку використання коштів резервного фонду бюджету».

19. Постанова КМУ від 30 вересня 2015 р. № 775 «Про затвердження Порядку створення та використання матеріальних резервів для запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій».

20. Постанова ВРУ від 22 лютого 1996 р. N 62/96-ВР «Про затвердження Положення про резервний фонд Кабінету Міністрів України».

21. Постанова КМУ від 30 серпня 2017 р. № 704 Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб.

22. Постанова КМУ від 26 грудня 2003 р. N 2030 «Про затвердження Порядку обліку пожеж та їх наслідків».

23. Постанова КМУ від 15 лютого 2002 р. N 175 «Про затвердження Методики оцінки збитків від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру».

24. Постанова КМУ від 28 лютого 2002 р. № 228 «Про затвердження Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ».

25. Постанова КМУ від 30 серпня 2002 р. N 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери».

26. Постанова КМУ від 4 лютого 1999 р. N 140 «Про порядок фінансування робіт із запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків».

27. Постанова КМУ від 26 жовтня 2011 р. N 1102 «Деякі питання надання платних послуг підрозділами Міністерства надзвичайних ситуацій».

28. Постанова КМУ від 20 лютого 2012 р. № 110 «Деякі питання надання підрозділами Державної служби з НС платних послуг».

29. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 червня 2011 р. N 550-р «Про затвердження переліку платних адміністративних послуг, які

надаються Державною службою з НС».

30. Наказ ДСНС від 22.03.2021 № 145 Положення про облікову політику в апараті ДСНС.

31. Наказ МНС України, МФУ, МЕР і ТУ від 03.01.2012 р. № 1/2/12 «Про затвердження Методики формування вартості платних послуг, які надаються підрозділами Міністерства надзвичайних ситуацій України».

32. Наказ МВС України від 06.03.2018 № 179 Про затвердження схем тарифних розрядів за посадами осіб рядового і начальницького складу Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

33. Наказ МВС України від 20.07.2018 № 623 Про затвердження Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення та одноразової грошової допомоги при звільненні особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту.

34. Наказ МВС України від 14.08.2015 № 975 Про затвердження Умов оплати праці працівників бюджетних установ, закладів та організацій ДСНС України.

35. Наказ МНС, Мініекономіки та з питань Європейської інтеграції України N 495/369 від 15.12.2003 р. «Про затвердження Порядку визначення розмірів оплати за обслуговування об'єктів та окремих територій державними аварійно-рятувальними службами».

36. Наказ МФУ від 26.06.2013 р. № 611 «Про затвердження деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку бюджетних установ».

37. Наказ МВС від 05.03.2024 № 137 «Про затвердження Методики визначення номенклатури та обсягів матеріальних резервів для запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків».

38. Наказ МФУ від 13.09.2016 № 818 «Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання».

39. Наказ Міністерства фінансів України 23 січня 2015 року N 11 «Про затвердження Методичних рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору».

40. Інструкція щодо застосування порядку списання майна у системі Державної служби України з надзвичайних ситуацій, затверджено наказом ДСНС від 20 липня 2017 р. № 389

41. Інструкція щодо застосування порядку відчуження майна у системі Державної служби України з надзвичайних ситуацій, затверджено наказом ДСНС від 26 квітня 2017 р. № 234.

42. Наказ ДСНС від 22.03.2021 № 145 «Положення про облікову політику в апараті ДСНС».

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт ДСНС України. URL:<https://dsns.gov.ua/>
2. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL:

<http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index>.

5. Офіційний сайт МВС України. URL:<https://mvs.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Ради національної безпеки і оборони України. URL:
<https://www.mbo.gov.ua/>

7. Державний комітет зі статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua

Розробник:

професор кафедри управління
у сфері цивільного захисту
д. екон. наук, професор

Тетяна КРИШТАЛЬ